

Programkriterier for Energi og klimaatiltak i landtransport (Hydrogenkjøretøy og fyllestasjoner)

Formål

Målet med støtteprogrammet er at løsninger for nullutslipp skal bli det foretrukne valget uten støtte, og føre til reduserte utslipp og en mer energi- og klimaeffektiv land- og massetransport på vei mot lavutslippssamfunnet.

Støtteprogrammet gjelder støtte til investering i tyngre hydrogenkjøretøy eller fyllestasjon for disse. Programmet skal bidra til at den kommersielle bruken av hydrogenkjøretøy øker i omfang og at markedet vokser hurtigere enn hva tilfellet ville vært uten støtte. Økt etterspørsel skal bidra til å bygge opp tilbudssiden av markedet og gi grunnlag for videre utvikling og styrket konkurransekraft.

Virkemiddel og støttenivå

Virkemiddel: Investeringsstøtte

Støtten under dette programmet blir dekket av disse unntaksbestemmelsene:

- For hydrogenkjøretøy:
Dekkes av gruppeunntakets artikkel 36 – Tiltak som hever miljøstandarden utover gjeldende EU-standarder.
Støtten kan utgjøre inntil 40 % av godkjente dokumenterte merkostnader, oppad begrenset til 5 millioner kroner.
- For fyllestasjon for hydrogen:
Dekkes av ESAs vedtak 034/21/COL - statsstøtte til dedikert infrastruktur for alternative drivstoff.
Støtten kan utgjøre inntil 40 % av godkjente dokumenterte kostnader, oppad begrenset til 10 millioner kroner.

Se beskrivelser av unntaksbestemmelsene på <https://www.enova.no/esa>

Søker må sende søknad før investeringsbeslutning er tatt. Dette betyr at det ikke kan være gjort bestilling eller inngått forpliktelser i en kontrakt eller pågående anbudsprosess ved søknadstidspunktet.

Kvalifikasjonskriterier

Søkeren

1. er den som balansefører investeringen og skal dokumentere og rapportere resultater. Dette betyr at finansieringsform må være valgt før man søker og at leasingselskap må søke dersom kjøretøyet skal leases.
2. må være en virksomhet registrert i enhetsregisteret i Brønnøysund
3. kan være privat eller offentlig aktør, eller organisasjon, som vil anskaffe hydrogenkjøretøy eller etablere fyllestasjon for hydrogen.
4. må ha tilstrekkelig finansiell styrke til å kunne oppfylle kontrakten. I dette ligger at virksomheten skal ha tilstrekkelig kapital til sin normale drift og tilstrekkelig finansiering av prosjektet, inkludert driftsfasen. Dette beskrives i søknadsdokumentet [Informasjon og generelle krav](#).

Prosjektet

Er enten:

- a) Investering i nytt hydrogenkjøretøy over 4,25 tonn som skal registreres i kjøretøyregisteret
  1. Bestilling av kjøretøy skal gjennomføres innen 30 dager etter tilsagn. Dette må kunne dokumenteres på forespørsel.
  2. Kjøretøyet skal være registrert i kjøretøyregisteret senest 2 år etter tilsagn om støtte fra Enova.
  3. Gjelder ikke støtte til kjøretøy for offentlig støttet trafikk. Dette vil typisk gjelde kjøretøy som skal anskaffes spesifikt for og brukes i flerårige kontrakter for offentlige oppdragsgivere, som kollektivanbud og andre transporttjenester.

Eller:

- b) Investering i fyllinfrastruktur for hydrogen på norsk territorium for veigående kjøretøy
  1. Fyllstasjonen skal primært brukes av tunge kjøretøy over 4,25 tonn registrert i kjøretøyregisteret. Det må dokumenteres at det vil være kjøretøy som har behov for fyllstasjonen, enten ved at det er søkt om støtte til kjøretøy eller at det er inngått intensjonsavtale med aktør som allerede eier hydrogenkjøretøy. I begge tilfeller må det dokumenteres behov for fyllstasjonen det søkes om støtte til utover allerede tilgjengelige fyllstasjoner i markedet.
  2. Gjelder ikke støtte til fyllstasjoner for offentlig støttet trafikk. Dette vil typisk gjelde fyllstasjoner til kjøretøy som skal anskaffes spesifikt for og brukes i flerårige kontrakter for offentlige oppdragsgivere, som kollektivanbud og andre transporttjenester.
  3. Fyllstasjonen skal driftes på omsøkt lokasjon i minst 5 år.
  4. Fyllstasjonen skal være dedikert i perioden med driftsplikt på minst 5 år. Dette innebærer at infrastrukturen skal etableres primært for en eller flere forhåndsidentifiserte virksomheter og deres behov. Infrastrukturen skal ikke være offentlig tilgjengelig, men kan tilrettelegges for bruk også av andre enn de forhåndsdefinerte virksomhetene på markedsmessige vilkår i tilfeller hvor dette er hensiktsmessig.
  5. Fyllstasjonen skal levere fornybart¹ hydrogen i hele fyllstasjonens levetid.

---

¹ Fornybart hydrogen: hydrogen produsert med fornybar energi i samsvar med metodene fastsatt for fornybare flytende og gassformige drivstogg av ikke-biologisk opprinnelse i Europaparlamentets og rådets direktiv (EU) 2018/2001»

6. Fyllestasjonen skal være ferdig utbygd og i drift innen 18 måneder etter vedtak fra Enova. For å sannsynliggjøre at etablering kan skje innen 18 måneder må areal og regulatoriske forhold være kartlagt i forkant av søknadstidspunktet.
7. Trygg trafikkavvikling skal ivaretas inne på fyllestasjonens område, samt for kjøring til fyllestasjonen fra riksveinettet. Arealet skal ha vogntog som dimensjonerende kjøretøy, men det anbefales å legges til rette for modulvogntog. Inne på området skal det ikke forekomme rygging, og arealet skal være adskilt fra personbiltrafikk. Det skal være plass til at minst ett kjøretøy kan stå i kø dersom fyllestasjonen er full. Skisse over fyllestasjonens utforming skal inkluderes i prosjektbeskrivelsen.

Om prosjektet ikke gjennomføres i henhold til kvalifikasjonskriteriene, kan det medføre tilbaketrekking av støtte i henhold til «Generelle regler for støtte fra Klima og Energifondet». Enhver utbygger har ansvar for å sette seg inn i gjeldende regelverk, eksempelvis lover, forskrifter, standarder og lokale forhold.

Søknaden

Søknad sendes via www.soknad.enova.no innen fristen for hver søknadsrunde angitt på støtteprogrammets nettside. Det skal legges kun inn en søknad per kjøretøy eller fyllestasjon. Søker kan legge inn flere søknader. For søknad om hydrogenkjøretøy skal «Mal for prosjektbeskrivelse hydrogenkjøretøy» legges ved. For søknad om fyllestasjon «Mal for prosjektbeskrivelse - Fylleinfrastruktur hydrogen» og «Mal for kontantstrømoppsett - Fylleinfrastruktur hydrogen» legges ved.

Rangeringskriterier

Støtteprogrammet gjennomføres som konkurranse med faste søknadsfrister. Søknader som tilfredsstiller kvalifikasjonskriteriene prioriteres ut fra hvor høyt de rangeres.

Kjøretøy rangeres etter følgende kriterium:

1. *Kostnadseffektivitet, beregnet som omsøkt støtte per årlig utslippsreduksjon (kr / kg CO₂ ekv.)*
Det vil si at søknader rangeres basert på støttebeløpet det søkes om delt på estimert årlig utslippsreduksjon sammenliknet med et konvensjonelt kjøretøy.

Fyllestasjoner rangeres etter kriteriene kostnadseffektivitet og markedspotensial. Hvert kriterium gis en karakter fra 1 til 6 og vektes henholdsvis 70 % og 30 %:

1. *Kostnadseffektivitet, beregnet som omsøkt støtte per fyllestasjons kapasitet i kg per døgn (kr/kg).*
Det vil si støttebeløpet det søkes om for etablering av fyllestasjonen delt på fyllestasjonens kapasitet for leveranse av hydrogen i kg per døgn.
2. *Markedspotensial, det vil si prosjektets kundegrunnlag på a) kort sikt (kommende 3 år) og b) lang sikt (2030-perspektiv). Kort og lang sikt vektes likt.*
  - a) For kort sikt vurderes antall kjøretøy som har til hensikt å benytte fyllestasjonen kommende 3 år. Vurderingen baseres på intensjonsavtaler med aktører som har eller skal anskaffe hydrogenkjøretøy med behov for fyllestasjonen.
  - b) For lang sikt legges det til grunn ÅDT-L (Årsdøgntrafikk lange kjøretøy) for mest trafikkerte veg innen 10 km kjøreavstand fra fyllestasjonen til veiens avkjørsel. (ÅDT-L i henhold til <https://vegkart.atlas.vegvesen.no> og kjørelengde i henhold til rute for tungbil på www.vegvesen.no/trafikk/kart).

For både a) kort sikt og b) lang sikt vil kundegrunnlag som helt eller delvis kan dekkes av eksisterende infrastruktur eller infrastruktur under utvikling/bygging komme til fratrekk i kundegrunnlaget som legges til grunn for vurderingen av rangeringskriteriet.

Lavere støttebeløp vil medføre høyere rangering i konkurransen om støttemidler, alt annet likt. Prosjektens rangering og Enovas budsjett for programmet vil ligge til grunn for hvilke søknader som vil innvilges støtte etter hver søknadsfrist.

Godkjente prosjektkostnader

For hydrogenkjøretøy er godkjente merkostnader differansen mellom prisen for hydrogenkjøretøyet og prisen for et tilsvarende konvensjonelt (dieseldrevet) kjøretøy.

For fyllestasjoner er det ikke noen referanseinvestering, og følgende prosjektkostnader kan inngå som godkjente merkostnader:

- Fundament
- Kjøp og montering av utstyr til fyllestasjonen
- Kommunikasjons- og betalingsløsninger
- Anleggsbidrag
- Kabelfremføring og oppgradering eller etablering av nødvendig transformator
- Skilting og oppmerking, samt nødvendig beskyttelse mot påkjørsel, vann og vind

Kostnader til lokal produksjon av hydrogen inngår ikke i godkjente merkostnader.

Prosess og betingelser

Søknadsfrister

Søknadsfrister offentliggjøres på programmets hjemmeside.

Rapportering

Terminrapportering

Søker skal rapportere fremdrift hvert halvår. Søker kan i forbindelse med terminrapportering be om utbetaling av påløpte kostnader. 20 % av tilskuddet holdes tilbake til sluttrapport er innsendt og godkjent av Enova.

Sluttrapportering

Det skal leveres en sluttrapport i henhold til Generelle regler for tilskudd fra Klima- og energifondet. I tillegg skal det kunne dokumenteres at fyllinfrastrukturen er bygget i henhold til gjeldende krav og reguleringer samt alle krav stilt i programkriteriene. Selv om prosjektet får utbetalt støtten i sin helhet ved godkjent sluttrapportering, betyr ikke dette at Enova har vurdert om utbyggingen er i henhold til gjeldende regelverk.

Driftsrapportering

Ved støtte til fyllestasjon, må søker på forespørsel rapportere driftsdata til Enova i 5 år fra fyllestasjonen er satt i drift. Driftsdata inkluderer dokumentasjon på fyllpunktens nedetid og fyllesesjoner, inkludert veiledende pris, på det formatet Enova definerer.

Utbetaling av tilskudd

Støtte utbetales etterskuddsvis basert på godkjent sluttrapport og prosjektrekskap.

Kjøretøyet må være registrert i kjøretøyregisteret før utbetaling av tilskudd.

Fyllstasjonen må være registrert i NOBIL før utbetaling av tilskudd.